

Digitized by the Internet Archive
in 2013

CUNNTAS

MU

IAIN COBHEY,

SEOLADAIR, A BH' AIR AM VENERABLE,

A FHUAIR A DHA CHOIS A SGATHADH DHETH

ANN AN

CATH CHAMPER DOWN,

October 11th 1797.

EDINBURGH
PRINTED BY J. HAY & CO.
NIDDRY STREET.

1813.

CUNNTAS

MU

IAIN COBHEY.

THA ùr-sgeul brìgh'or air aithris mu Sheoladair a bh' air bòrd an *Venerable*, an Loingear air an robh Ceannard a Chabhlaich, Ceann-feadhna Chlann-donnachaidh, 'an aghaidh nan Dùitseach m' a chomhair *Champerdown*. Fhuair e 'n sgeula so o 'n Olladh Mac Dhonnachaidh, caraid agus ministear a mhor-fhear Mhic Dhonnachaidh, a bha ann an teas a chatha, a' còmhlaidh nan leigh 'an ceangal suas, agus 'an gearradh chos agus làmh nan daoine buailte. Tha 'n t-Olladh ag radh, gun tugadh seoladair, gam 'b ainm *Cobhey* a nuas far an robh na lighichean, agus a dha chois air an sgrathadh dheth : agus mheasa feumail gu 'm b eigin an gearradh dheth ni b' airde. Thuirt *Cobhey* leis na mionanibh mòra, gun robh fughair aige gun deanadh an gearradh sin an gnothach air dochanna a pheileir? *Tha eagal orm dheth, ars an léigh.* Cha 'n 'eil deireas ann *arsa Cobhey*, chaill mi mo dha chois ris, agus math a dh' fhaoidte mo bheatha cuideachd, ach thuirt e leis na mionnaibh mòr, thug sinn buaidh air na Dùitsich! uime sin bheir mi aon ghàir eile asam : Husà ! Husà !

Tha 'n sgeul so nis ro-chomharajichte, le nithibh a thachair roimhe agus 'na dhèigh so. Bha *Cobhey* na rogha Seoladair, agus bha e ainmeil a thaobh a mhòr-mhisnich ; ach bha e comharraicht a thaobh peacaidh co math agus cruadail. Beagan laithean m' an do choinnich iad na Dùitsich. bhruadair e gun robh e ann am blár, far an deachaidh a dha chois a thilge dheth, agus gun robh e air mhearaichin. Thug an aisling air a churaidh so bhì air bhall-chrith, agus oirp a thoirt air ùrnuigh a dheanamh ; ach a chionn nach bu chaomh leis Dia bhì na aire, thug e oirp air a leig air di-chuimhn, agus air an drùghadh a rinneadh air arson a pheacaidh a chuir as aire, le pòit agus le gnàthacha mi-stuama le cho-sheòladairibh. Bu diomhain dha an oirp. Bha smuainte mu a pheacaidh, mu Dhia, agus mu bhàs a' cur iomaguin shònruicht' air a là agus a dh' oiche, agus a' cuir eagal air mu na bha ri tachairt da sa bheatha so agus san ath-bheatha, agus 'n do chuir sealladh air a' chabh-lach Dhùitseach, agus a cho-chainnt ri muinntir na Luinge san robh e fein, le iad a bhì cuir rompa an treubhantas a dheanadh iad, na smuainte dubhach ud as aire. 'Nuair bha'n dà chabh-lach a' teachd 'an gara ga cheile thug an sàr Cheann-

feadhnaidh a bh' aguinne, àitlme ga chuid sluaigh iad gan leige fein nan sìneadh air clàr nan soithichean. gus am biodh iad dlù air an nàmhuid, 's gur ann bu mhò a dheanadh an teine do dholaidd dhoibh. Bha na soithichean Dùitseach air tòiseachadh ri losgadh air an *Venerable*, an àm dhi bhi dol sìos r' an taobh gu 'n cuir as an òrdugh. Bha 'n fuirbi tréin aingidh so, *Cobhey*, ri guidheachain agus ri mallachadh do 'n chuid eile de na seoladairibh a chionn iad a bh' nan sìneadh a sheacl-nadh peileirean nan Dùitseach. Dhiult e géill a thoirt do 'n iartas, gus an robh e fo eagal le fear de na h-oifigich a' bhi dlú dha, agus thug e ann an càil géill do 'n òrdugh, le uchd a chur air buideala bhia 'm fagas da, gus an d' fhuair iad òrdugh tein' a thoirt. 'Sa cheart àm san robh e 'g éiridh sguab peilier an leth-chas agus a chuid bu phailte de 'n te eile dheth; ach bha 'n gnìomh co obann, ged a mhothaich e 'n goirteas, 's nach d' thug e 'n aire gun do chàill e na cosan gus 'n do thuit e sìos. 'Nuair chaidh a chasan a ghearradh ni b' àirde, 'sa sguir gàir a chatha, thainig a bhruadar na aire, agus smaoinich e leis mar a thainig an dara earrann deth gu crìch gun d' thigeadh an earrann eile dheth ann cuideachd. Agus ma smaoinichear air a chràdh a dh' fhuiling e le chosaibh a ghearradh ni b' àirde, agus leis an iomaguin shónruicht' a bh' air gun tigeadh a chuid eile ga aisling gu crìch, 'sann is mor an t-iongantas nach deachaidh e as a chéill; ach bha so r' a shoilleireacha dha 'an diaigh Ìimh. 'An ceann aimsir an diaigh sin, thainig e mach a tigh-eiridinn Haslair, 's ena urrainn caileigin de ghluasad a dheanamh air dà luing, agus air cosaibh maide; ach bha e ro-throm-inntinneach fo eagal mar thug breitheanas De uaitl a dha chois arson a pheacaidh, gun cailleadh e air an son an da chuid a chiall agus anam.

'Se iompachadh obair Dhe;—obair-san a mhàin; agus s-trie a tha e ga toirt gu crìch air *doigh* iongantaich. Tha i air a toirt gu crìch air dhoigh a bhrosnuicheas aire, agus iognadh. Mar ann an riaghladh an t-saoghail, tha e air uairibh a' dealachadh o chleachda naduir,—'s amhuil ann am fritheala nan gràs, a tha e nochdadh a dheagh thoil ard-uachd-ranaich, le caileigin de dh' eadar-dhealachadh a dheanamh o'n doigh ghnàthaichte chum anmaibh a shaoradh. Chaidh daoine a bh' ann am mearachdaibh millteach, a bh' air an toirt thairis do na lochdaibh bu ghraineile, 'sa bha co ceann-laidir 'sa bha iad aingidh;—daoine bha'n caithe-beatha na champar agus na thamailte d' an cairdibh, na dhragh da'n choimhearsnachd 's an robh iad, agus nam malluchadh do'n chomunn da'm buineadh iad; daoine a bha seolta teomadh ann an toil-eachd neo-ghlan, innleachdach ann am mi-naomhachadh,

fadurna ann an toibheum, agus a thaobh eòslais abuich chum léir-sgrìos : ann an aon fhocal, chaidh daoine a bha air thás gach peacaidh, iompachadh gu rioghachd Dhe le gràs fa leth, am feadh a bha'm fein-ionraic, ag earbsa ra dheagh chaithe-beatha agus r'a dheanadais, air a chall na chionta.

Tha mor' chumhachd Iosa, air fhoillseachadh na mhinistireil-eachd fein, agus ann an ceud shearmonachadh an t-soisgeil leis na h-abstoil,—a' toirt buaidh ann am focal na firinn. Tha ioma neach aig a bheil dreuchd fheumail san ám ann an Sion; a bha aon uair co'-ionann ris na daoine bu truailidh. Tha san ám so, ioma neach " nan suidh aig cosaibh Iosa, air an sgeudachadh, agus nan céill shuidhichte fein," a tha an teagamh, roi bheil eagal, agus fo thàir, a thaobh co comharraichte sa bha iad aon uair ann an slighibh an uile. Ion-samhuil a bhràthar bu shineadh ann an samhladh a Mhic Stróghail, air a sheide suas le uail as a mhaitheas agus as aithrighead fein, bithidh cuid fo mhi-ghean, agus cha ghabh iad co'-pàirt de'n chuir a dheasaicheadh arson a pheacaich a phille ri Dia. Ach ge b'e barail a bhios aig an Phairiseach uaibhreach ann-dana, 's e so a bhitheas na mhuinghinn agus na aoibhneas aig a chreideach aithreachail, nach 'eil *caithe beatha, no cor, no cionta*, ris nach gabh saorsadh an t-Slannigh'ear càramh, agus cha'n'eil aon neach san ám so sleuchdta sìos aig a chosaibh, ged a bha e roimhe so am measg nan ciontach bu ghraineile, nach fhaigh fa-dheoidh lan chòir air uile shochairan na slainte sin an lathair a righ-chaitheach. Tha so air a dheagh shoilleir-eachadh ann an sgeula Chobhey.

Chual 'e iomradh air tigh-aoraidh *Phortsea* a cheud fheasgar dómhnuich an diaigh dha an Tigh-eiridin fhàgail, agus chaidh e an, B' e 'n steigh theagaisg air an fheasgar sin, Marc. v. 15. *Agus thainig iad chum Iosa, agus chunnaic iad an ti anns an robh an deamhan, agus aig an robh an legion, na shuidhe, agus eudach uime, agus a chiall aige.* Nochd am ministear gun robh an duine so a bha fo chumhachd an droch-spioraid na shamhladh freagarrach do gach peacach; ach gu sonruicht air peacaich a tha 'caitheadh am beatha gun riaghailt gun ordugh, luchd-misg agus mhionn a tha deanamh dochair orra fein, agus air daoine eile: ach tha e bhi na shuidhe aig cosaibh Iosa, le eudach uime, na cheill fein, na shamhladh icm-chuidh air peacach air iompachadh ri Dia trid an t-soisgeil, air a dheanamh mothachail air olc a pheacaidh, mor-luach an anma, agus am feum a th' air slainte trid an Fhir-shaoruidh; a' sealbhachadh síth inntinn, co-chomuan ri Crìosd agus ra shluagh a' toirt creideis do na sgrìobtuiribh naomha, agus a faghail teagaisg o Chrìosd Caraid peacach. Dh' eisd *Cobhey* ris le aire agus

ioghnadh ; ghabh e iongantais cionnas a b' urrainn do 'n mhinister easan a chomharrachadh a mach a' measg a choillean ceud, no cô a dh' fhaodadh innse co mion uime-san do 'n fhear-theagaisg. Bha 'm barrachd ioghnaidh air 'n uair a chual e a cuir an ceill, air leis, a chaithe beatha gu h-iomlan, gu ruig na peacaidh bu diomhaire a chuir e 'an gnìomh. Cha b' urra dha innse c' arson a dheanadh fear-teagaisg, searmoin gu h-iomlan uime-san, nach robh ann ach maraiche bochd air dhà chois mhaide. Leis mar chaidh a pheacaidh a chuir na aire as ùr, bha e air a lionadh le uamhunn gu mor na bu chráitiche na bha roimhe air. Bha e ré seal air a lionadh le ea-dochas, agus air leis gun robh e nis a call a chéille, gun rachadh e eug, agus gum biodh e cailte ; gus an do nochd am pears-eaglais gun robh Iosa Crìosd co toileach am peacach bu ghraineile a thearnadh 's a bha e air cobhair a dheanamh air an duine bhochd ud san robh 'n deamhan ; agus gun robh duin' air aiseag chum a cheill shuidhichte fein 'nu air a chreideadh e ann. Thoisich e nis ri fìor-bhrìgh a bhruadair a thuigsinn. Bha e meas gun robh e air mhearaichinn fad a bheatha gus anis, agus le e chreidsinn ann-san gu 'm biodh e air aiseag gu cheill cheirt a rithist. Bha aiteas ro-mhor air an sin. 'Nuair a chual' e mu ghràdh anabarrach Iosa Crìosd do pheacaichibh, ghabh e dochas an aite ea-dochas agus aoibhneas an aite uamhunn ! Bha na súilean air nach d' thainig deur an àm a dha chois a chall, a nis a' sile gu frasach, o choimeasga de aoibhneas agus de mhulad ! An ceann seachduinn no dha an diaigh so, rinn e guth orm, agus dh' aithris e dhomh eachruidh uile, agus fhein-fhiosrachadh. Bha iongantais air nach d' fhuair mi riamh sgeul uime 'n uair a liuthair mi an t' searmoin a fhreagair ga chor-sa. Mu thimchioll bliadhu an diaigh so chaidh aghabhail a stigh mar bhall d' ar n-eaglais-ne, air dha dearbha taitneach a thoirt gu'm b'fhìor Chrìosduidh e. O chionn ghoirid chuala mi gun robh e gu tinn, agus chaidh mi ga fhaicinn. 'Nuair a dh'inntrinn mi a sheomar, thuirt e. *Thig a stigh, a dhuine le Dia ! Bha mi gabhail faduil gu t'fhaicinn, a dh' innse dhuit cor sanadh m'inntrinn. Se mo bharrail gu'm faigh mi 'n uine ghearr am bas : ach cha'n eil am bas a nis na uamhas orm. Se gath a bhais am peacadh, ach buidheachas do Dhia, thug e dhomhsa a bhuaidh trid Iosa Crìosd. Tha mi triall gu neamh ! O ! 's mor a rinn Crìosd as mo leth, aon de na peacaich bu ghraineile bh' air thalamh !* Beagan m' an do chaochail e, thuirt e. " 'Stric a bha mi ann am barrail gum b' eagallach an ni dol gu bás, ach tha mi nis ga mhothacha so-dheanta. Tha lathaireachd Chrìosd ga dheanamh furasda. Tha 'n sólas a tha mi 'faireachduinn ag eiridh o ghràdh Dhe do pheacaich, o bhi smaoineachadh

air bhi màille ris an t' Slanuirhear, air mo shaoradh o chridhe peacach, agus o bhi mealtuinn làthaireachd Dhe gu siorruidh, nis mó n' as urrainn domh a chuir an cèill ! O am mughadh baralach a th' agam mu Dhia, umam fein, agus mu shaoghal eile an drasta, seach na bh'agam 'n uair a chaill mi mo dha-chois air bord an *Venerable* ! Bu shòlasach an call dhomhs' e ! Mar caillinn mo chosan, bha mi 'n cunnart m' anam a chall ! Le lamha togta agus glaiste na chéile, agus a shúilean a' dealradh le fìor-dhurachd troi na deoir a bha sruthadh uatha, thuirt e, " O fhir-theagaisg ionmhuinn, guidheam ort, 'n uair a thèid mis eug, searmonaich searmoin adhlaic do sheoladair bochd ; agus innis do chàch, gu h-araidh do na maraichibh, a tha co aineolach agus co malluichte sa bha mise, gu d'fhuair Cobhey bochd trocair o Dhia, tre chreidimh, ann am fuil Crìosd ! Innis doibh o'n a fhuair mise trócair, nach ruig aon neach a dh' iarras e duil a thoirt deth. 'Saithe dhuit fein mar their thu gu mòr ni's fearr na's aithne dhomhs' e ! Ach, O ! buin gu dúrachdach riu ; agus gun deonaiche Dia gum faigh mo choimhearsnaich aingidh, agus mo cho' sheoladair-ean trocair co math 'sa fhuair *Cobhey* !"—Thuirt e moran tuille : ach si cainnt ma dheire thuirt e, Haleluia ! Haleluia !

Ma tha cunntas mu threubhantachd agus mu chruadal aithrigh air an cumail air chuimhne, cha lugha tha iompachadh, aithrigh air a chuir sìos, chum cliu gràis Dhe mar urram do chreidimh ar Tighearna Iosa Crìosd. Nam faiceadh na daoine uais, a bha aon uair nam fianuisean air a neo-dhiadhachd, mar ghnath-aich se e fein aig uair a bhàis, chitheadh iad an caochladh-taitneach a thainig air tre ghràs foghainteach ar Fir-shaoruidh thrócairich.

Cha 'n 'eil an sgeul mu thoiseach caithe-beatha an duine so nis freagarraiche do ghnáthachadh a chuid is pailte de mharaichibh cruaidh chridheach, mi-naomha, na tha a chaithe-beatha an deireadh a laithibh, air caithe-beatha a chrìosduidh, agus na dhearbhadh air an fhianuis fhìor agus dhìleas, aithrigh air gabhail rithe leis gach taitneachd, " Gun d' thainig Iosa Crìosd do 'n t-saoghal a " thearnadh pheacach."

Tha 'n co'-chordadh a tha eadar oibre na duir agus focal De, air an combarrachadh gu cothromach a mach a dhearbhadh gur ann o Dhia a thainig iad araon, agus a nochda gu bheil ioma ni annta, nach urrainn duinn a lán thuigsinn. Ach 's coir a thoirt fainear nach 'eil a bhi meoraich air a che-chòrdadh so a mhain a socrachadh creidimh, ach mar an ceudna dochas chreutairean ciontach a philleas ri Dia. Mar nach d-fhàg se e fein an aon àite gun fhianuis, a' dearbhadh le oibribh agus le fhreasdal, nach 'eil e fada o aon neach againn,

agus gur h-ann uaith-san a tha ar bith, ar beatha agus comas gluasad; 's amhuil a tha 'n soisgeul ga thoirt dlu do 'n chiontach, agus dhoibh-san a tha gan diteadh fein. Ma tha aon neach a tha 'g aideachadh an Tighearn Iosa le bheul a' lan chreidsinn, agus a' tuigsinn brìgh a chainnte fein, cha 'n fheum e tuille a thoirt misniche dha gu teachd le muinghinn chum Dhe, agus gu barantas a thoirt da chum gairm air, agus earbs' a throcair. Tha na tha air aithris m' an t-seoladair so a' cuir sin gu soilleir an cèill. Gun deonaicheadh Dia gun smaoinich gach neach a leughas e air a chúis, gun gabh iad aithreachas agus gun creid iad an soisgeul! agus gun cum iad 'nan cuimhne gur neo-chomasach dhoibh-san dol as, a ni dearmad air slainte co mòr agus ro cinnteach 's a tha focal De a' foillseachadh.

EIFEACHD FUIL CHRIOSD.

- 1 O 's ann tha 'n éifeachd 'am fuil an Uain!
Chum ar n-euceartan ghlanadh uainn;
'S bochd an sgeul a tha r' a leughadh
Nach 'eil spéis di a réir a luaich.
- 2 Tha daoine gòrach air sheól n' a dhá,
Nach áill leo dóchas a chur 'n a bhàs;
Theid iad a dhí a dhiobhuil eòlais
Air an fhuil chaidh dhórtadh chum ar slaint:
- 3 An dream thug spéis di cha dean iad uail,
On is e chaidh cheusadh an àit' a shluaigh;
Cha 'n ann diu fein a fhuair iad an réite,
Ach leis an éifeachd tha 'm fuil an Uain.
- 4 'S e fein is éigin an cumail suas,
An uair thig' deuchainnean iomad uair;
Tha mhead de thruaillidheachd mu 'n cuairt doibh
'S nach toir iad buaidh ach le fuil an Uain.
- 5 Tha daoine an t-saoghail an gaol 's gach uair
Chum na caoirich thoirt thaobh o'n uan;
'S tha 'n leoghann beucach a ghnáth a' saothaireach
Dh' fheuchainn cò dh' fhaodas e shlugadh suas.
- 6 O fanaibh dùlth chum 's nach toir e buaidh!
Na tugaibh géill da is théid e uaibh:
A shaighdibh téinteach deanaibh a mhùchadh,
O 'n rinn sibh cumhant ri fuil an uain.

- 7 O bithibh laidir le armachd Dhe !
 Biodh creideamh slainteil agaibh mar sgéith :
 'S an uair bhios satan ag iarriudh fàth oibh
 Le cainnt an t-Slannighear dúinibh a bheul.
- 8 'N uair bhios e faineachd am bheil sibh sgìth.
 Innsibh dha gn do bhàsaich Criosd ;
 'S gu bheil ni 's leoir anns an fhuil chaidh dhòrtadh ;
 'S gum bi bhur dóchas innt' gus a' chrìoch.
- 9 'N sin thig e 'n càrdeas is their e-féin,
 Gur sibhs' an àireamh tha 'm fàbhor Dhe ;
 Is ge do ghluais sibh mar is áill libh,
 Gum bi sibh sàbhailt air feadh gach ré.
- 10 Ach innsibh dha gur h-iad cairdean Dhe,
 Aig am bheil àithntean 's a ni d' an réir ;
 Nach dean àicheadh an làthair an t-sluaigh,
 Ach a lean an t-Uan ge b' e taobh a théid.
- 11 'S e cuilbheirt shatain bhi laidir tréun,
 A chumail chairdean gun ghràdh da chéil' ;
 Feuchaidh e faillinnean anns na bràithribh,
 Dh' fheuchainn an tàr e an cur o chéil'.
- 12 O 's feumail a bhi ri caithris bhuan !
 'S a bhi 'g éigheach ri Rìgh nan sluagh ;
 Cha 'n 'eil ni chumas dluth ri chéil' iad
 Ach an éifeachd tha 'm fuil an Uain.
- 13 Trid an Ti thug ar síth mu 'n cuairt,
 Cha 'n 'eil ni anns nach toir sinn buaidh :
 Co a dhíteas, no leagas sìos sinn
 'S Fear-coimhead Israeil 'g ar cumail suas ?
- 14 A' dol troimh 'n fhàsach 's e fein an cúl,
 Oir tha iad dha-san mar chloich a shùl' ;
 Tha ghealla gràs-mhor nach dean e 'm fàgail,
 Gus an toir e sàbhailt iad chum na h-ùir.
- 15 Trid gleann a' bháis bidh e féin 'n an còir,
 Gu 'n toirt sàbhailt a suas chum gloir ;
 'S gu 'n cumail tearuint o gach námhad,
 San tìr àghmhor am mair iad beo.
- 16 'S an uair bhios iad thall thar na h-uile truaigh,
 Bidh iad ag innseadh co thug dhoibh a bhuidh ;
 Cha bhi a h-aon diu nach cuir ris a sheuladh,
 Gur h-ann bha 'n éifeachd' am fuil an Uain.

A' CHRIOCH.

